

ВИКОРИСТАННЯ НА ТАНКУ Т-64Б НИЗЬКООХОЛОДЖУВАЛЬНОЇ РІДИНИ НОР-40 В ЛІТНІХ УМОВАХ

Ковальов І.О., Биканов В.О.

*Військовий інститут танкових військ
Національного технічного університету
"Харківський політехнічний інститут", м. Харків*

На даний час, в умовах виконання бойових завдань в зоні проведення Операції об'єднаних сил підтримання військової техніки у справності та в постійній бойовій готовності – одне з найголовніших завдань.

Враховуючі можливість швидкої зміни обстановки та постійне залучення техніки до виконання завдань необхідно максимально скоротити часна проведення робіт щодо обслуговування озброєння та військової техніки. Один зі шляхів досягнення цієї мети – використання низькоохолоджувальної рідини (НОР) в системі охолодження протягом всього року.

Актуальність дослідження обумовлюється тим, що використання НОР в літніх умовах надасть можливість екіпажу танка скоротити час на обслуговування машини, а, як слідство, підвищення боєздатності підрозділу в цілому.

Авторами розроблені пропозиції щодо використання НОР-40 в літніх умовах на танку Т-64Б. Під час розроблення пропозиції були враховані фактори, які впливають на роботу двигуна м умовах підвищених температур, вплив зміни охолоджуючої рідини на НОР-40 та навпаки на цілісність деталей двигуна, які контактують з охолоджувальною рідиною.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в обґрунтуванні можливості та доцільності використання НОР-40 на танку Т-64Б в літніх умовах. Також розроблена пропозиція щодо використання в системі охолодження двигуна танка Т-64Б охолоджуючої рідини типу ТОСОЛ.

Показано, що використання охолоджуючої рідини НОР-40, ТОСОЛ протягом всього року надасть економічну вигоду, зменшить втрати рідини під час її заміни на воду з трьохкомпонентною присадкою, зменшить загальний час на виконання робіт щодо перевodu техніки на режим сезонної експлуатації.

Література:

1. Объект 447А (437А). Техническое описание и инструкция по эксплуатации. Книга 2. М.: Военное издательство Министерства обороны СССР, 1986. – 295 с.

2. Парковое оборудование бронетанкового вооружения и автомобильной техники. Пособие. К. 1, 2. [Баранов Ю.Е., Бутенко Э.В., Виноградов В.С. и др.]. - М.: Воениздат, 1989. – 379 с.

3. Керівництво з організації експлуатації та ремонту бронетанкового озброєння та техніки у ЗС України на мирний час [Електронний ресурс]: Наказ Міністра оборони України від 25.12.2009 № 665 // Законодавство України / LIGA ZAKON URL : [search.ligazakon.ua|_doc2.nsf/link1/RE29927.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE29927.html).